СОЗОПОЛ

28 НОЕМВРИ 2025 I БРОЙ 627 | СЕДМИЧНО ОБЩИНСКО ПРИЛОЖЕНИЕ | WWW.SOZOPOL.BG

В Созопол през декември - вкусна риба, музика и много забавления

Светлините на коледната елха ще засияят на 5 декември, а празничната програма продължава до Нова година

През декември Созопол ви очаква с богата програма от концерти, изложби, базари и кулинарни изкушения. Ако искате да се докоснете до автентичния Созопол – сега е моментът да го посетите и да съчетаете празничните дни с традициите на морския град.

5 декември 2025: Запалване на коледната елха

На 5 декември 2025 в Созопол ще бъдат запалени светлините на коледната елха. Събитието ще започне в 16.30 ч. с празничен поздрав на вокална група „Морска раковина“ с ръководител Бояна Кръстева и танци на малките снежинки от „Роберта балет“ с ръководител Вера Цариградска. А след като елхата засияе в 17:30 ч., фолклорните състави на НЧ „Отец Паисий-1896“ ще поканят всички на градското хоро на площад „Кулата“.

Тази година община Созопол ви кани да се включите в инициативата „Коледата възможна за всяко дете“, с която ще донесем радост там, където тя често липсва. За да направим празника по-топъл и по-смислен събираме играчки – нови или добре запазени, които ще бъдат подаръци за деца в неравностойно положение от близките села. Може да оставите своите дарове в Читалището всеки ден от 8.30 до 17 ч. или да ги донесете на 5 декември на площад Кулата до коледната елха. А там малчуганите ще открият друга изненада - пощенската кутия на Дядо Коледа, в която ще имат възможност да пуснат писмата със своите желания.

6 декември 2025: Никулден и празникът на рибарите

На 6 декември 2025 градът ще отбележи Никулден с празнична литургия, панахида и водосвет в храм „Св. Георги“, литийно шествие до пристанището, където всички желаещи могат да излязат с корабите за традиционното хвърляне на венци в морето.

Децата ще могат да се включат в арт-работилница „Морски вълшебства“ с Тея и Таня и да сътворят красиви сувенири, които да отнесат за спомен в дома си.

За празничното настроение на площад Кулата ще се погрижат групите за естрада и стари градски песни към НЧ „Отец Паисий – 1896“, групата за стари градски песни към пенсионерски клуб „Чайка“ и хора на дружество за българо-гръцко приятелство „Аполония“. Там освен традиционните осветени рибена чорба и печена риба ще ви очаква и друга кулинарна изненада - „Паеля с черноморски риби“. Тя ще бъде приготвена пред очите на жителите и гостите на града в гигантската тава на Николай Тодоров – Ник – първият българин достигнал до Топ 10 на Световното първенство по Паеля World Paella Day във Валенсия през 2024 г.

В 14 ч. ще започне истинско музикално пътуване във времето с концерта на вокално-инструментален състав „Естраден Преврат“, който ще ни върне в златната епоха на българската естрада. В репертоара им ще чуете хитове на братя Аргирови, Трамвай №5, Трик, Васил Найденов, Роси Кирилова, LZ и много други любими изпълнители.

На рибарските традиции е посветена и фотоизложбата „Старите албуми“ с впечатляващи архивни фотографии, уловили автентични моменти от бита на созополските рибари, която ще бъде разположена на открито до храм „Св.,св. Кирил и Методий“.

7 декември 2025: Празник на О-солената риба

Празничното настроение продължава на 7 декември 2025 от 11 ч. с петото издание на Празника на О-солената риба. Любителите на морската кухня ще могат да опитат специалитети от местни ресторантьори, които ще представят своите интерпретации на традиционни местни рецепти.

За пета поредна година ще се проведе и конкурс, чиято цел е да представи и съхрани вековната созополска традиция в приготвянето на осолена и веяна риба и други рибни деликатеси. Тази година конкурсът ще бъде в четири категории – солена/маринована риба, веяна риба, рибни консерви и хайвер. За всяка категория ще има първо, второ и трето място, както и специални отличия и грамоти! Посетителите ще имат възможност да дегустират от специалитетите, участващи в конкурса, както и да си закупят от продукцията на местните кулинари.

Успоредно с това на площада ще бъде разположен и арт-базар, в който местни творци и гости на града ще изложат своите авторски ръчно изработени изделия на морска тематика. Кулминация на празника ще бъде концертът на една от най-обичаните български певици - Тони Димитрова!

Коледна магия през целия декември

Созопол ще бъде празничен през целия декември и заради музиката, която ще озвучава площада на града. Акцент в декемврийската програма на града е и празничното шоу на театър Антеа „Колко е важно да бъдеш несериозен“, което ще бъде на 20 декември от 18 ч. в Киносалона на НЧ „Отец Паисий-1896“. Талантливите актьори от трупата са решили да развеселят вярната си публика с едно леко намигване към ретро новогодишните програми по „първа програма“. С много музика и смях посланието в това представление е да гледаме по-леко на нещата от живота и да не се взимаме толкова насериозно.

31 декември 2025: Новогодишна нощ под звездите

Созопол ще посрещне 2026 под открито небе с незабравима новогодишна програма на площад „Кулата“. Вечерта ще започне с DJ SISO, а специални гости ще бъдат оркестър „Карандила“, които са подготвили забележителна празнична програма за жителите и гостите на града. За настроението на всички присъстващи ще се погрижат и Евдокия и „Ел Греко бенд“ със Стефанос и Росен.

Цялата празнична програма може да видите на стр. 3

Никулденска изложба „Отвъд вълните" представя художника-маринист проф. Александър Мутафов

В Созопол бе открита изложба с реставрирани картини от проф. Александър Мутафов. Творбите на художника-маринист ще бъдат представени в напълно възстановения им предишен блясък в Художествената галерия в града.

През 2025 г. Общински културен институт „Музеен център“ – Созопол успешно реализира проект на тема „Проучване, опазване и популяризиране на произведения на проф. Александър Мутафов от фонда на Художествена галерия Созопол", финансиран от Министерство на културата, в партньорство на Асоциацията на реставраторите в България.

Бе извършена реставрация на четиринадесет броя художествени произведения - живопис дело на художника Александър Мутафов от екип от висококвалифицирани реставратори: ръководител д-р Милена Донкова – експерт-реставратор към Национална галерия София, Александър Вътов – реставратор и Борислав Чернев – фотограф.

В процеса на консервация и реставрация бяха извършени сложни технологични манипулации по отстраняване на частично деструктирали и потъмнели стари лакови покрития, прецизно укрепване на нестабилните участъци на живописния слой и грунда, реализиране на ивични дублажи и подмяна на старите подрамки. На места бе възстановен опадалия живописен слой, като навсякъде бе изключително деликатна.

Освен необходимите дейности по реставрация, проектът реализира поредица от проучвания и анализ на технико-технологичните особености на творбите, като аспект от цялостния процес по опазване и съхранението им. Изследвани бяха осем творби от ранния и късния период на художника, на които бяха направени фотографии в условията на специализирано осветление – заснемане в инфрачервения спектър и в отразени ултравиолетови лъчи. Чрез рентгенофлуоресцентен анализ (XRF) бяха изследвани боите и грунда.

Във връзка с трайното опазване на творбите, след тяхната реставрация, в експозиционните площи на Галерията се обезпечи оборудване, контролиращо влажностните параметри и осигуряващо оптимизиране и безопасна среда за съхранението и експонирането на високостойностните произведения на Александър Мутафов.

Изложбата "Отвъд Вълните" е част от събитията, които жителите и гостите на града могат да посетят, по време на Никулденските и Коледните празници.

Годишният отчет на кмета Тихомир Янакиев: 2025 – година на реални резултати и дългосрочни решения за Созопол

Община Созопол представи годишния отчет за периода ноември 2024 – ноември 2025, в който кметът Тихомир Янакиев очерта най-важните постижения, реализирани проекти и започнати ключови инициативи с дългосрочно значение за развитието на общината.

В рамките на шестата година от мандата, администрацията отчита стабилен финансов баланс, ускорено инфраструктурно развитие, разширен обхват на социалните дейности, модернизация и надграждане на образователната и спортната среда, значими културни събития, както и рекорден ръст в туризма.

Финансова стабилност и намаляващ общински дълг

Общината поддържа устойчива финансова политика с бюджет от 45,3 млн. лв., равномерни приходи и разходи за деветмесечието, както и успешно управление на дълга към банки и контрагенти, който от 27,3 млн. лв. през 2019 г. вече е намален до 13,85 млн. лв. Отчетът показва значителен ръст в местните приходи, включително от туристически данък, недвижими имоти и такса битов отпадък.

Инфраструктура и градска среда

2025 е година на множество завършени инфраструктурни проекти и подобрения, сред които рехабилитацията на важни пътни участъци в Присад, Зидарово, Вършило, Равна гора и Равадиново; ключови реконструкции и ремонти на училища, паркове и други общински обекти; рехабилитация на улична мрежа, нови тротоари, канализация, водопроводни трасета; дигитализация на паркинг системите и разширяване на „Синя зона“ и други.

Туризъм: рекорден ръст от 5,3% нощувки

Созопол продължава да утвърждава позицията си като водеща туристическа дестинация с 866 723 реализирани нощувки и ръст на чуждестранните туристи от Германия, Полша, Румъния, Чехия. Участието на общината в международни форуми и туристически изложения е успешна част от активната стратегия за разширяване на пазарите през цялата година.

Социална политика – грижа за човека

2025 година подчертава добър обхват на социалните услуги. Домашният патронаж в общината успява да се погрижи за 343 потребители, а 75 човека получават асистентска подкрепа. Над 160 жители на общината са получили финансова подкрепа за раждане на деца или лечение. Подобрени са социалните услуги за деца в риск и е осигурено ново оборудване за много общински детски градини.

Образование и спорт

През 2025 Созопол бе титулуван за Европейски град на спорта 2025 и реализира повече от 20 големи спортни събития през годината. Активните спортни клубове са 14, а отличените с медали спортисти през 2025 са над 24.

Култура и фестивали – живият дух на Созопол

Годината бе белязана от богата програма от фестивал и празници: „Аполония“, „Музите“, „Арлекино и Марионета“, „Фолклорни ритми“, Арт-олимпиада, Празник на смокинята, Празник на О-солената риба, концерти, театър и кино.

Проектът „Созопол – Културни хоризонти“, който Община Созопол спечели, осигурява модерни политики и силна подкрепа за местната културна екосистема.

Проекти в развитие – поглед към модерния Созопол

Освен успешно приключилите през 2025 година проекти за милиони левове, Община Созопол в момента работи и по успешното реализиране на редица важни за общината проекти като Реновация на Летния театър, Модернизация на пристанищата в Созопол и Черноморец, Енергийни мерки в общинските сгради, Резидентна грижа за хора с увреждания в Атия, Нов модел за интегрирана здравна грижа за деца, Разширяване на Лесопарк „Св. Марина“, Фотоволтаични системи в социални услуги и други.

Кметът Тихомир Янакиев: „Бъдещето на Созопол е в наши ръце“

В края на отчета кметът подчерта, че постигнатото е резултат от общи усилия и активния диалог с гражданите:

„Признателен съм на всички, които работиха заедно с нас през тази година. Продължаваме с още по-голяма амбиция – защото Созопол заслужава развитие, модерна среда и високо качество на живот. 2026 ще бъде година на още по-смели стъпки“ - каза кметът Тихомир Янакиев при представянето на годишния си отчет.

Тони Димитрова ще пее на Празника на О-солената риба в Созопол

Созопол се готви за едно от най-обичаните си събития – Празникът на О-солената риба, който ще се проведе на 7 декември 2025 г. от 15:30 ч. на площад „Кулата“. Тази година празникът ще бъде още по-впечатляващ, защото на сцената ще се качи Тони Димитрова – любимият глас на морето, който винаги успява да придаде на атмосферата сърдечност и настроение.

Освен концерта ѝ, програмата е богата и много разнообразна. От 11.30 до 12.00 ч. ще се проведе конкурс за най-добра осолена риба в четири категории – веяна риба, солена/маринована риба, рибни консерви и тарама хайвер. Посетителите ще могат не само да видят майсторството на местните кулинари, но и да опитат от специалитетите.

Следва кулинарно демонстрационно шоу на местни ресторантьори, които ще представят свои версии на традиционни созополски рецепти.

От 13.00 ч. шеф Борис Петров ще проведе майсторски клас и ще разкаже „почти забравена“ история за тайните на О-солената риба – истинско пътешествие към старите традиции на морския край.

През целия ден гостите ще могат да разгледат и арт-базар „Морско вдъхновение“, където местни творци представят ръчно изработени изделия, вдъхновени от морето.

Акулминацията е в 15.30 ч., когато на сцената ще завладее Тони Димитрова.

Созопол кани всички – жители, гости, рибари и кулинари – да споделят вкуса, духа и традицията на града.

Практическа ситуация „Царица Тиква“ в ДГ „Делфинче“

В рамките на Националната програма „Хубаво е в детската градина“ в ДГ „Делфинче“ гр. Черноморец се проведе практическа образователна ситуация под надслов „Царица Тиква“.

Децата имаха възможност да се потопят в света на тиквата чрез разнообразни игри, изследователски дейности и сензорни предизвикателства, които допринесоха за затвърждаването на знанията им за есенния сезон.

Малките изследователи научиха как расте тиквата и какви грижи са необходими, за да бъде отгледана. С голям ентусиазъм те сами засадиха тиквени семена, за да наблюдават развитието им през следващите месеци.

Децата от ДГ "Делфинче" в Черноморец разбраха повече за тиквите чрез игри и сензорни предизвикателства

Малчуганите приготвиха и сладък тиквеник, който по-късно с удоволствие опитаха

В рамките на занимането децата приложиха и готварски умения, като участваха в приготвянето на сладък тиквеник, който по-късно с удоволствие опитаха, превръщайки обучението в приятно и вкусно преживяване.

За финал малчуганите създадоха красиви колажи и украси от тиквени семки, развивайки своите творчески способности и фината моторика. Заниманието беше едновременно забавно и поучително, обогати знанията на децата за природата и ги насърчи да творят и изследват света около себе си.

Декември 2025
Празнична програма

ОБЩИНА СОЗОПОЛ

5 — Площад Кулата
16.30 ТЪРЖЕСТВЕНО ЗАПАЛВАНЕ НА СВЕТЛИНИТЕ НА КОЛЕДНАТА ЕЛХА
Поздрав от ВГ "Морска раковина" и танци на снежинките от "Роберта балет"
Песни и танци с фолклорните състави на НЧ "Отец Паисий-1896"

НИКУЛДЕН

6 — Площад Кулата
8.00 Празнична литургия в храм "Св. Георги"
10.00 Панахида и водосвет в храм "Св. Георги"
11.20 Литийно шествие към пристанището
12.00 Излизане с корабите в морето
12.30 ГИГАНТСКАТА ПАЕЛЯ НА НИК
11.00 Детска арт-работилница
12.30 Старите албуми - фотоизложба
13.00 Концерт на групите за естрада и стари градски песни към НЧ "Отец Паисий-1896", групата за стари градски песни към пенсионерски клуб "Чайка" и хора на дружество за българо-гръцко приятелство "Аполония"
14.00 КОНЦЕРТ НА ВИС "ЕСТРАДЕН ПРЕВРАТ"

ПРАЗНИК НА О-СОЛЕНАТА РИБА

7 — Площад Кулата
11.00 Откриване и конкурс с награди
12.00 Представяне и дегустация на специалитети на местни ресторантьори
12.00 Арт-базар "Морско вдъхновение"
13.00 МАЙСТОРСКИ КЛАС С ШЕФ БОРИС ПЕТРОВ
15.00 КОНЦЕРТ НА ТОНИ ДИМИТРОВА

8 — Площад Кулата
18.00 КОЛЕДНА ХОРОТЕКА
народни танци за всички

12 — Площад Кулата
18.00 КОНЦЕРТ НА ГРУПА ЕМ-ЕМ
Рок, блус, кънтри

13 — Площад Кулата
16.30 РОЖДЕСТВЕН КОНЦЕРТ
Киносалон на НЧ "Отец Паисий-1896"
18.00 КОНЦЕРТ НА ДИДО ПЕТКОВ
Площад Кулата

14 — Площад Кулата
17.00 КОНЦЕРТ НА KMDM BAND
Рокабилли от 50-те

15 — Площад Кулата
18.00 КОЛЕДНА ХОРОТЕКА
народни танци за всички

19 — Площад Кулата
18.00 КОНЦЕРТ НА GP BAND
Вечните хитове

20 — Площад Кулата
18.00 ПРАЗНИЧНОТО ШОУ НА ТЕАТЪР АНТЕА
"КОЛКО Е ВАЖНО ДА БЪДЕШ НЕСЕРИОЗЕН"
Киносалон на НЧ "Отец Паисий-1896"

21 — Площад Кулата
11.00 БЛАГОТВОРИТЕЛЕН БАЗАР
11.00 Поздрав на децата от Неделното училище и детските градини
12.00 КОНЦЕРТ НА ДУЕТ ПАРАДОКС
15.00 ДЯДО КОЛЕДА В СОЗОПОЛ

27 — Площад Кулата
17.00 КОНЦЕРТ НА ГРУПА FOUR
Златните БГ хитове

28 — Площад Кулата
17.00 КОНЦЕРТ НА ROCK CLASSIC BAND
Класически рок

НОВА ГОДИНА

31
21.00 DJ SISO
23.00 ОРКЕСТЪР КАРАНДИЛА
00.30 ЕВДОКИЯ И "ЕЛ ГРЕКО" BAND
със Стефанос и Росен

SCAN ME

СЛЕДЕТЕ СТРАНИЦАТА НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ ЗА ОЩЕ ПРАЗНИЧНИ ИЗНЕНАДИ

Античният риболов в аполония – завръщане в миналото

ДИМИТЪР НЕДЕВ - ДИРЕКТОР НА МУЗЕЕН ЦЕНТЪР В СОЗОПОЛ

Основана в края на VII век пр. Хр., милетската апойкия Аполония Понтика съществува и се развива в специфична, относително хомогенна социално-икономическа и културна контактна зона на взаимовръзки и влияния между древните гърци и местното тракийско население.

В основата на възходящото икономическо развитие на полиса през визирания период е интензивната експлоатация на богатите природни ресурси, металургията, добива на сол и презморската търговия. Приоритетна роля в аполонийската икономика имат и морските занаяти – корабоплаване и корабостроене, свързани с експлоатацията на изобилните рибни ресурси.

Изворовите данни за риболова през Античността са малобройни и в повечето случаи обобщават косвена информация за широки географски региони (Тракия, Скития и др.). Най-ранният достигнал до нас извор, характеризиращ спецификата на рибното богатство в Черно море е Аристотел и неговият труд „История на животните“ (Historia Animalium). Той описва над 110 вида морски риби и други водни организми, като посочва техните биологични характеристики, навици и миграционни пътища. Аристотел отбелязва, че рибите от Черно море растат по-бързо от тези в други морета, като свързва изобилието на рибни ресурси с ниската соленост благодарение на притока на големи реки (като Дунав, Днепър и Днестър), което прави водите по-сладки и богати на хранителни вещества благоприятстващи растежа на рибата. Според него друг важен фактор е липсата на големи хищни риби, което осигурява по-безопасна среда за популацията.

Сведенията на Аристотел и други автори показват, че най-важният обект на риболов в Черно море са били пасажните риби, особено паламудът и скумрията. Те са мигрирали сезонно през проливите към Черно море, което е давало възможност за улов на големи количества в крайбрежните зони. Въз основа на тези миграции, градове като Византион и Херсонес са изградили мащабна индустрия за солена риба (най-вече паламуд) и рибни сосове (гарум), която е била основен експортен продукт за древния свят. Аналогична структура на организацията на риболова следва да бъде съотнесена и към Западното Черноморие, в частност територията на Аполония Понтийска.

Предвид липсата на преки исторически сведения, единствените данни за риболовното стопанство се базират предимно на резултатите от археологическите проучвания - голяма част от информацията идва от археологически находки (като оловни и керамични тежести за мрежи и бронзови куки с различен размер).

Откритите многобройни артефакти в градската среда и некрополните контексти на Аполония (рибни блюда и скари от обредните огнища в некропола и аналогични от градската среда), запазените кости от риба и копчета от калкан, както и големите количества черупки от стриди и черна мида, свидетелстват за интензивна експлоатация на морските ресурси. Количествата на запазени останки от морски дарове в културните пластове, дават основание да се допусне, че рибните продукти са заемали важно място на трапезата на древните аполонийци. По-рядко се откриват кости на делфин, моруна и есетра, които вероятно са считани за деликатес или са били предназначени за износ.

Подробно описание за технологията и обичайните практики свързани с античния риболов намираме в произведението „Халиевтика“ (Halieutika), в превод „За риболова“ на Опиан от Апамея от II век. Неговият труд е безценен прозорец към античната ихтиология и морска икономика.

Като основен и най-често срещан начин на риболов е определен риболовът с въдица. Друг сравнително евтин и лесно достъпен метод е бил риболова с копие или харпун (тризъбец), който изисква внимателно наблюдение и е приложим за едри пасажни или дънни риби. Обичайна практика е бил и риболовът чрез примамка, поставена в специални съоръжения – т. нар. кошове или винтери.

В по-големи мащаби се е практикувал риболовът с мрежи. Опиан описва различни видове мрежи, всяка за специфичен тип риба и място. Най-разпространени били мрежите от типа „серкме” предназначени за улов на риба чрез хвърляне от брега или от лодка в плитки участъци с помощта на въже, вързано в центъра на кръга. Широко използвани били „Тънките, плетени мрежи“ (λεπτοπλόκοι σάγοι) т. нар. хрилни или драгиращи мрежи, към които се прикрепят оловни или керамични тежести, посредством които се спускат към дъното за да уловят рибата. Този метод бил използван за улов на големи пасажи риба, като паламуд, скумрия, лефер и сафрид. Подобен способ за промишлен риболов е свързан с използването на големи обграждащи мрежи (сейнери) спускани в морето от лодки, които след това се прибират към брега или в плавателния съд. Разпространени били и стационарните риболовни съоръжения известни днес под името таляни (даляни), които се монтирали по крайбрежните плитчини на пътя на мигриращите през различните сезони (пролет и есен) риби.

От краткия преглед на изворовите данни с основание можем да допуснем, че аналогични методи на риболов са били широко разпространени през Античността и в Черноморския регион. Тази традиция, подчинена на култа към Посейдон (Нептун) – повелител на моретата; на Кибела и другите божества властващи над морските стихии, покровители на моряците и рибарите продължава и след приемането на християнството през IV век. Не случайно най-ранното символно изображение на Христос е рибата. Някои от Неговите чудеса описани в Новия завет са свързани с укротяване на морските стихии, ходене по вода и нахранването на назаряните с две риби и пет хляба. През вековете християнската религия утвърждава като покровител на моряците и рибарите Свети Николай Чудотворец. Честването на светеца е на 6-ти декември, който е един от най-значимите и почитани християнски празници. През вековете традиционните рибарски техники, предавани през поколенията, са съхранени до наши дни. Созополските рибари пазят ревниво тези традиции и са известни като най-големите майстори на риболова.

Честит празник! Бъдете здрави и нека Бог да Ви благослови! Да си спомним за пристанищните хора! Свети Никола да Ви пази и въздаде богат улов!

СОЗОПОЛ
Приложението „Созопол“ излиза през седмица в петък
Редактор
ЕЛЕНА ГЕОРГИЕВА
Тел.: 0550 25775
e-mail: press@sozopol.bg